

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач (ка) ступеня доктора філософії Сарган Надія Юріївна, 1996 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2019 році Навчально-науковий інститут філології та журналістики Житомирського державного університету імені Івана Франка зі спеціальності середня освіта, спеціалізація українська мова і література та здобула ступінь магістра за кваліфікацією «магістр середньої освіти (Українська мова і література), вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури».

Навчалася з 1 листопада 2020 року в Інституті української мови Національної академії наук України у відділі історії української мови та ономастики.

Виконала акредитовану освітньо-наукову програму 035 Філологія.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Інституту української мови Національної академії наук України (м. Київ) від «2» липня 2025 року № 60 зі змінами (за наявності), внесеними наказом від «___» _____ 20__ року № _____, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Карпіловської Є.А., доктора філологічних наук, професора, завідувача відділу лексикології, лексикографії та структурно-математичної лінгвістики Інституту української мови Національної академії наук України.

Рецензента – Шульгача В.П., доктора філологічних наук, старшого наукового співробітника, завідувача відділу історії української мови та ономастики Інституту української мови Національної академії наук України.

Офіційних опонентів – Мосур О.С., кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри української мови імені Івана Ковалика Львівського національного університету імені Івана Франка,

Редькви Я.П., кандидата філологічних наук, доцента, декана філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича,

Торчинського М.М., доктора філологічних наук, професора, професора кафедри української філології Хмельницького національного університету – на засіданні «9» вересня 2025 року ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки Сарган Надії Юріївні на підставі публічного захисту дисертації «Становлення мікротопонімії Житомирського Полісся» за спеціальністю (спеціальностями) 035 Філологія.

Дисертацію виконано в Інституті української мови Національної академії наук України (м. Київ).

Науковий керівник – Вербич Святослав Олексійович, доктор філологічних наук,

провідний науковий співробітник відділу історії української мови та ономастики Інституту української мови Національної академії наук України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису (наведено аналіз дисертації щодо дотримання вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами)).

Здобувачка має 5 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 (наведено аналіз наукових публікацій щодо дотримання вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії) (зазначити наукові публікації):

1. Сарган Н.Ю. Відантропонімі мікротопоніми Житомирського Полісся з формантами -ів (-ов-, -ев-), -ин. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. Житомир, 2024. Вип. 1 (102). С. 120–130.
2. Сарган Н.Ю. Назви-орієнтири в мікротопоніміконі Житомирщини. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. Ужгород, 2023. Випуск 2 (50). С. 392–399.
3. Сарган Н.Ю. Мікротопоніми Житомирщини, похідні від географічних термінів. *Українська мова*. 2023. № 3(87). С. 116–123.

У дискусії взяли участь (голова, рецензент, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

1. Карпіловська Є.А., доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу лексикології, лексикографії та структурно-математичної лінгвістики Інституту української мови Національної академії наук України (голова ради). Без зауважень;

2. Шульгач В.П., завідувач відділу історії української мови та ономастики доктор філологічних наук, старший науковий співробітник (рецензент). Рекомендував обережно ставитися до визначення нетривалості мікротопоніма, бо це може бути пов'язаним з фіксацією такої назви в джерелах. Треба перевірити показники продуктивності мікротопонімів, утворених за архаїчною моделлю із суфіксом -j- у посесивній функції, бо їх кілька десятків в реєстрі-додатку до дисертації Надії Сарган, а дисертантка стверджує, що такі назви унікальні ;

3. Мосур О.С., доцент кафедри української мови імені Івана Ковалика Львівського національного університету імені Івана Франка кандидат філологічних наук, доцент (опонент). Є зауваження: «Однослівні за структурою мікротопоназви у формі прикметника доцільніше кваліфікувати як деривати

морфолого-синтаксичного способу творення. У дисертації авторка зараховує їх до онімів, утворених онімізацією апелятивів (лексико-семантичний спосіб творення).

4.Редьква Я.П., декан філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича кандидат філологічних наук, доцент (опонент). Є зауваження: Доцільно чіткіше розрізнити «складні» (морфологічно поєднані) та «складені» (багатослівні) мікротопоніми, які можна було би подати у вигляді короткої таблиці, що полегшить використання роботи майбутніми укладачами словників. Рекомендовано подати 1–2 оглядові карти (наприклад, семантичних груп чи словотвірних типів), а також візуально відобразити досліджений регіон.

5.Торчинський М.М., професор кафедри української філології Хмельницького національного університету доктор філологічних наук, професор (опонент). Є рекомендації: «Можливо, дисертантці варто було б визначити перспективи наступних студій, зокрема порівняти власні результати з даними, отриманими іншими дослідниками на суміжних та віддалених територіях, що дозволило б підкреслити специфіку поліського мікротопонімікону та його нерозривну єдність із загальноукраїнським. Також цікаво було б з'ясувати діяхронічні відмінності мікротопонімів регіону».

6. Карпенко О.П., провідний науковий співробітник відділу історії української мови та ономастики Інституту української мови НАН України, доктор філологічних наук: Украй важлива історико-культурна інформація про мікротопоніми. Її дають насамперед літописи, зокрема ті їхні фрагменти, які пов'язані із Житомирським Поліссям. Варто приділити їм більше уваги, бо вони дадуть змогу поглибити датування таких назв.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада **присуджує** / відмовляє в присудженні

Сарган Надії Юріївні ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю (спеціальностями) 035 Філологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додано.

Окрему думку члена разової ради додано (за наявності).

Голова разової спеціалізованої вченої
ради

Євгенія Карпіловська
(власне ім'я та прізвище)

(підпис)

М.П.